■ ธาวินทร์ ลีลาคุณารักษ์

เลือก Desktop Environment สำหรับลีนุกซ์แบบไหนดี

มีให้เลือกใช้งาน 3 ตัว คือ KDE, GNOME และ WindowMaker

ก้าท่านผู้อ่านติดตามเรื่องของลีนุกซ์อยู่เป็นประจำจะพบว่า ช่วงนี้กำลังอยู่ในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องที่เกี่ยวกับการใช้งานลีนุกซ์ ซึ่งแต่เดิมนั้นลีนุกซ์มักจะถูกใช้เป็นระบบปฏิบัติการสำหรับควบคุมเครื่องเซิร์ฟเวอร์ แต่ในปัจจุบันลีนุกซ์ถูกนำมาใช้งานในลักษณะที่เหมือนกับการใช้คอมพิวเตอร์ทั่ว ๆ ไป หรือที่เรียกว่า "Desktop" มากขึ้น

และสิ่งที่เกิดคู่กับการเปลี่ยนแปลงลักษณะการใช้งานดังกล่าวก็คือ การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการติดต่อระหว่างผู้ใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์แบบเท็กซ์ไปสู่โหมดกราฟิก ซึ่งก็คล้าย ๆ กับการเปลี่ยนแปลงจากระบบดอสมาเป็นวินโดวส์ 3.1x เมื่อหลายปีก่อน แต่ต่างกันตรงที่ดอสกับวินโดวส์นั้นถือว่าเป็นระบบปฏิบัติการคนละชนิดกัน แม้ในยุคแรก ๆ วินโดวส์ยังต้องอาศัยดอสอยู่ก็ตาม แต่สำหรับลีนุกซ์นั้นการใช้งานในแบบเท็กซ์โหมดและกราฟิกโหมดยังคงเป็นระบบปฏิบัติการตัวเดียวกัน เพียงแต่เป็นการรูปแบบการติดต่อกับผู้ใช้ไปจากเดิมเท่านั้น

โปรแกรมเดสก์ท็อปเอนไวรอนเมนต์

ในการติดตั้งลีนุกซ์เพื่อใช้งานในโหมดกราฟิกทุกวันนี้ จะมีการติดตั้งโปรแกรมที่ทำหน้าที่จัดการสภาพแวดล้อมการใช้งานในโหมดกราฟิก ที่เรียกว่าโปรแกรมเดสก์ท็อปเอนไวรอนเมนต์ไว้ด้วย ซึ่งในปัจจุบันได้มีการพัฒนาโปรแกรมเดสก์ท็อปเอนไวรอนเมนต์ดังกล่าวออกมาหลายรูปแบบด้วยกัน แต่ที่รู้จักกันดีในกลุ่มผู้ใช้ลีนุกซ์บ้านเราจะมี 2 โปรแกรมคือ KDE และ GNOME ส่วนยูนิกซ์ตระกูลอื่น ๆ ก็อาจจะใช้โปรแกรมเดสก์ท็อปเอนไวรอนเมนต์แบบอื่น ๆ นอกเหนือจากนี้

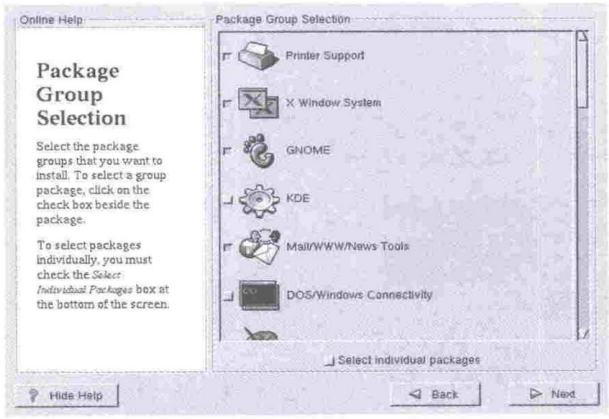

รูปที่ 1 จุดเลือกติดตั้ง KDE หรือ GNOME ในตอนติดตั้งเรดแฮตลีนุกซ์

โดยทั่วไปโปรแกรมเดสก์ท็อปเอนไวรอนเมนต์ที่เราใช้งานบนลีนุกซ์จะมีส่วนประกอบหลักอยู่ 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นตัวโปรแกรมเดสก์ท็อปเอนไวรอนเมนต์จริง ๆ และส่วนที่เป็นโปรแกรม วินโดวส์แมนเนเจอร์ โดยส่วนประกอบทั้งสองจะทำงานบน X-Window อีกทีหนึ่ง

เลือก Desktop Environment สำหรับลีนุกซ์แบบไหนดี

ซึ่ง X-Window เป็นโปรแกรมควบคุมการทำงานภายใต้โหมดกราฟิก โดย X-Window ที่นิยมใช้บนลีนุกซ์มากที่สุดก็คือ XFree86 นั่นเองครับ เพราะเป็นของฟรี นอกจากนี้ XFree86 ยังเป็น X-Window ที่เกิดก่อนลีนุกซ์และใช้งานกันมานานแล้ว (X-Window ที่สามารถใช้กับลีนุกซ์ได้มากกว่านี้)

สำหรับส่วนที่เป็นส่วนของโปรแกรมเดสก์ท็อปเอนไวรอนเมนต์จะทำหน้าที่จัดการส่วนประกอบต่าง ๆ บนเดสก์ท็อป ไม่ว่าจะเป็นส่วนพาเนล (Panel) ส่วนทาสก์บาร์ (Task bar) เมนูหลักของระบบ รวมถึงสีสันขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่ปรากฏบนหน้าจอ นอกจากนี้อาจจะรวมถึงรูปแบบของไดอะล็อก หรือรูปแบบของชิ้นส่วนโปรแกรมแบบต่าง ๆ ที่ปรากฏบนหน้าจอด้วย

ส่วนโปรแกรมวินโดว์แมนเนเจอร์จะทำหน้าที่จัดการเกี่ยวกับการปรากฏของกรอบหน้าจอย่อยบนจอภาพ ไม่ว่าจะเป็น ตำแหน่งของกรอบหน้าต่าง ขนาดของกรอบหน้าต่าง รวมถึงลักษณะของแถบไตเติลบาร์ หรือลักษณะเส้นกรอบที่ปรากฏบนจอภาพ เป็นต้น

จริง ๆ แล้วทั้งส่วนที่เป็นโปรแกรมเดสก์ท็อปเอนไวรอนเมนต์ และโปรแกรมวินโดว์แมนเนเจอร์นั้นแทบจะแยกกันไม่ออกครับ เพราะโปรแกรมวินโดว์แมนเนเจอร์ส่วนใหญ่จะมีส่วนที่เป็นโปรแกรมเดสก์ท็อปเอนไวรอนเมนต์รวมอยู่ด้วย ตัวอย่างเช่น AfterSTEP หรือ WindowMaker เป็นต้น ขณะเดียวกันโปรแกรมเดสก์ท็อปเอนไวรอนเมนต์ก็มักจะมีส่วนที่เป็นโปรแกรมวินโดว์แมนเนเจอร์รวมอยู่ด้วย ยกเว้น GNOME เท่านั้นที่ไม่มีส่วนของวินโดว์แมนเนเจอร์เป็นของตนเอง สังเกตได้จากเวลาติดตั้ง GNOME แล้วไม่ได้ติดตั้งโปรแกรมวินโดว์แมนเนเจอร์ใด ๆ ไว้ เวลาใช้งาน เราจะไม่สามารถย่อ/ขยาย หรือกำหนดตำแหน่งของกรอบหน้าต่างย่อยที่ปรากฏบนจอภาพได้

KDE, GNOME และ WindowMaker

สำหรับโปรแกรมเดสก์ท็อปเอนไวรอนเมนต์ที่ได้รับการยอมรับหรือเป็นที่รู้จักมากที่สุดก็คือ KDE และ GNOME ดังที่กล่าวมาในข้างต้น ส่วน WindowMaker นั้นไม่ได้จัดอยู่ในกลุ่มของโปรแกรมเดสเดสก์ท็อปเอนไวรอนเมนต์ แต่เป็นโปรแกรมวินโดว์แมนเนเจอร์ที่มีคนสนใจมากพอสมควร เรามาทำความรู้จักกับ KDE, GNOME และ WindowMaker กันสักเล็กน้อยนะครับ

รูปที่ 2 K Desktop Environment

KDE (K Desktop Environment)

โปรแกรมเดสก์ท็อปเอนไวรอนเมนต์ชุดแรกที่จะแนะนำให้รู้จักก็คือ KDE ซึ่งเป็นโปรแกรมเดสก์ท็อปเอนไวรอนเมนต์ที่รวมโปรแกรมวินโดว์แมนเนเจอร์ไว้ในตัวเสร็จ KDE ถูกพัฒนาขึ้นโดยใช้ไลบรารีภาษา C/C++ ที่ชื่อ Qt โดย Qt Library เป็นไลบรารีที่แจกจ่ายให้ใช้ฟรีอีกกลุ่มหนึ่ง ซึ่งอยู่ภายใต้เงื่อนไขของ Free Software Foundation ดังนั้น KDE จึงเป็นฟรีซอฟต์แวร์ไปโดยอัตโนมัติ

KDE เป็นโปรแกรมเดสก์ท็อปเอนไวรอนเมนต์ที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้จัดทำชุดติดตั้งลีนุกซ์ออกจำหน่ายหลายรายด้วยกัน ดังเราจะพบว่าลีนุกซ์ดิสตริบิวชันต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น Corel Linux, SuSe, Caldera OpenLinux, WinLinux 2000 หรือแม้แต่ Linux Mandrake ซึ่งปรับปรุงมาจาก Redhat Linux จะเลือก KDE เป็นโปรแกรมเดสก์ท็อปเอนไวรอนเมนต์หลักของระบบ

จุดเด่นที่น่าสนใจของ KDE ก็คือ KDE มีรูปแบบอินเตอร์เฟสที่เรียงง่ายแต่สวยงาม และใช้ทรัพยากรไม่มากนัก ทำให้ KDE ทำงานได้ค่อนข้างดีแม้จะรันบนเครื่อง 486 ที่มีแรมไม่มากนัก และที่สำคัญ KDE สามารถจัดการภาษาไทยได้ค่อนข้างดี และการใช้ภาษาไทยบน KDE จะสะดวกกว่าเมื่อเทียบกับโปรแกรมเดสก์ท็อปเอนไวรอนเมนต์แบบอื่น ๆ

หมายเหตุ Qt Library จะมี 2 ลักษณะคือ ไลบรารีที่มีการจัดจำหน่ายเหมือนซอฟต์แวร์ทั่วไป ซึ่งโดยทั่วไปจะเป็นเวอร์ชันล่าสุด โดยซอฟต์แวร์ที่สร้างจากไลบรารีที่วางจำหน่ายนี้จะสามารถนำไปจัดจำหน่ายได้ตามปกติ ส่วนแบบที่สองจะเป็นไลบรารีที่เป็น Free Software โดยทั่วไปจะเป็นเวอร์ชันที่มีอายุห่างจากเวอร์ชันปัจจุบันประมาณ 1 ปี หรือเป็นเวอร์ชันที่มีรายละเอียดบางอย่างที่ต่างไปจากเวอร์ชันที่วางจะหน่าย โดยทั่วไปซอฟต์แวร์ที่สร้างขึ้นโดยใช้ไลบรารีแบบหลังนี้จะกลายเป็น Free Software อัตโนมัติ จะนำไปจัดจำหน่ายเหมือนซอฟต์แวร์ปกติไม่ได้ นอกจากแจกฟรีเท่านั้น

GNOME

GNOME เป็นโปรแกรมเดสก์ท็อปเอนไวรอนเมนต์ที่พัฒนาขึ้นโดยทีมงานของเรดแฮตเอง ดังนั้น GNOME จึงเป็นโปรแกรมเดสก์ท็อปเอนไวรอนเมนต์หลักของ Redhat Linux ไปโดยปริยาย ส่วนลีนุกซ์ดิสตริบิวชันอื่น ๆ เช่น Linux Mandrake ก็จะมี GNOME ไว้ให้เลือกติดตั้งด้วย

เลือก Desktop Environment สำหรับลีนุกซ์แบบไหนดี

รูปที่ 3 GNOME

GNOME จะแตกต่างจาก KDE ตรงที่ GNOME ไม่มีโปรแกรมวินโดว์แมนเนเจอร์อยู่ในตัวเอง ดังนั้นในตอนติดตั้งลีนุกซ์หรือติดตั้ง GNOME จึงต้องติดตั้งโปรแกรมวินโดว์แมนเนเจอร์อื่น ๆ อย่าง Enlightment ไว้ด้วย เราจึงจะสามารถใช้งาน GNOME ได้อย่างสมบูรณ์

สำหรับไลบรารีที่ใช้พัฒนาเป็น GNOME ขึ้นมานั้นจะเป็นคนละชุดกับที่ใช้สร้าง KDE โดยไลบรารีที่ใช้สร้าง GNOME ก็คือไลบรารีภาษา C/C++ ที่ชื่อ GTK+ (GNU Tool Kit) ซึ่งถือว่าเป็นไลบรารีที่เป็นฟรีซอฟต์แวร์หรือ Open Source ที่แท้จริง เพราะเป็นไลบรารีที่แจกจ่ายให้ใช้ฟรีมาตลอด และการที่ใช้ไลบรารีต่างกันนี่เองทำให้หน้าตาโดยรวมของ GNOME แตกต่างจาก KDE มากพอสมควร แต่องค์ประกอบหลัก ๆ ที่ปรากฏบนเดสก์ท็อปส่วนใหญ่จะคล้ายๆ กัน

GNOME จัดว่าเป็นโปรแกรมเดสก์ท็อปเอนไวรอนเมนต์ที่มีอินเตอร์เฟสสวยงามกว่า KDE (แล้วแต่ว่าชอบแบบไหนนะครับ) แต่จุดที่เป็นจุดด้อยของ GNOME ที่เห็นได้ชัดก็คือ GNOME จะใช้ทรัพยากรทางคอมพิวเตอร์ค่อนข้างมาก ตัวโปรแกรมก็มีขนาดใหญ่ ประกอบกับการที่ต้องใช้โปรแกรมวินโดว์แมนเนเจอร์ของคนอื่นในการจัดการวินโดว์ ทำให้ GNOME ทำงานได้ค่อนข้างช้ากว่า KDE ดังนั้นจึงไม่แนะนำให้ใช้ GNOME กับคอมพิวเตอร์รุ่นเก่า ๆ อย่างเครื่อง 486 เพราะจะทำงานช้ามาก

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการภาษาไทยนั้น GNOME เวอร์ชันแรก ๆ จะยังไม่สนับสนุนภาษาไทย แต่ GNOME ที่มาพร้อมกับชุดติดตั้งลีนุกซ์ทะเลที่เนคเทคพัฒนาขึ้นสามารถใช้กับภาษาไทยได้ค่อนข้างดีทีเดียวครับ นอกจากนี้ทางเนคเทคก็ได้พัฒนาส่วนต่าง ๆ ของ GNOME ให้เป็นภาษาไทยให้เลือกใช้ด้วย ส่วนการใช้ภาษาไทยบน GNOME นั้นอาจจะติดขัดนิดหน่อยในเรื่องการสลับแป้นพิมพ์ระหว่างภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ ซึ่งคงต้องรอในรุ่นถัด ๆ ไปน่าจะดีขึ้นครับ

หมายเหตุ การสลับแป้นพิมพ์ระหว่างภาษาไทยกับภาษาอังกฤษบน GNOME โดยทั่วไปจะใช้วิธีกด Alt พร้อมกับกด Right Shift เมื่อต้องการเปลี่ยนแป้นพิมพ์เป็นภาษาไทย และกด Alt พร้อมกับกด Left Shift เพื่อเปลี่ยนแป้นพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษ แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับตอนที่เราจัดระบบ X-Window ครับว่า เรากำหนดไว้อย่างไร ถ้าไม่ได้กำหนดอะไรไว้จะใช้วิธีตามที่กล่าวมาครับ

ทั้ง KDE และ GNOME เป็นโปรแกรมเดสก์ท็อปเอนไวรอนเมนต์ที่นำเอาข้อดีของอินเตอร์เฟสแบบวินโดวส์ 95 และ NextSTEP มาประกอบเข้าด้วยกัน จึงทำให้โปรแกรมเดสก์ท็อปเอนไวรอนเมนต์ทั้งสองแบบมีองค์ประกอบของส่วนเดสก์ท็อปที่ปรากฏบนจอภาพคล้าย ๆ กัน โดยองค์ประกอบบนเดสก์ท็อปที่สำคัญมีดังนี้

รูปที่ 4 ส่วน Panel ของ KDE

รูปที่ 5 ส่วน Panel ของ GNOME

Background

ทั้ง KDE และ GNOME จะมีลักษณะคล้ายกับส่วนฉากหลังของไมโครซอฟต์วินโดวส์ คือเราสามารถเปลี่ยนภาพฉากหลังได้ตามต้องการ ในกรณีที่เราไม่ต้องการใส่รูปภาพลงไปในฉากหลัง เราสามารถใช้วิธีกำหนดสีลงในฉากหลังแทนได้

Panel

แม้ว่าหน้าตาของ Panel ของ KDE จะแตกต่างจาก GNOME แต่ก็มีรายละเอียดและวิธีใช้งานที่คล้าย ๆ กัน คือบนพาเนลจะประกอบด้วยปุ่มคำสั่ง Main menu สำหรับเรียกโปรแกรมต่าง ๆ ขึ้นมาทำงาน นอกจากนี้ก็จะมีปุ่มคำสั่งสำหรับดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งเราสามารถปรับแต่งได้อย่างอิสระ และส่วนพาเนลนี้สามารถสั่งซ่อนหรือแสดงได้ตามต้องการอีกด้วย โดยการคลิกที่จุดปลายสุดของ Panel ทั้งข้าง KDE และ GNOME จะทำงานเหมือนกัน

เลือก Desktop Environment สำหรับลีนุกซ์แบบไหนดี

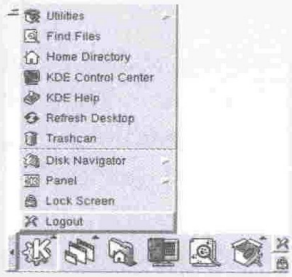

รูปที่ 6
Main menu ของ KDE

รูปที่ 7
Main menu ของ GNOME

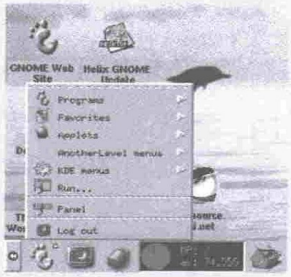

Main menu

สำหรับส่วนเมนูหลักของระบบ ซึ่งจะมีลักษณะเหมือนกับ Start Menu ของไมโครซอฟต์วินโดวส์ การเรียกส่วน Main menu ขึ้นมาทำงานจะใช้วิธีคลิกที่ปุ่มคำสั่งที่วางอยู่บนส่วนพาเนลอีกทีหนึ่ง โดยบน KDE จะเป็นคำสั่งที่มีรูปเฟืองปรากฏอยู่ ส่วน GNOME จะเป็นปุ่มคำสั่งที่เป็นรูปฝ่าเท้า สิ่งที่น่าสนใจเกี่ยวกับ Main menu ก็คือ เราสามารถย้ายไปวางที่ส่วนไหนของพาเนลก็ได้

รูปที่ 8
Task bar ของ KDE

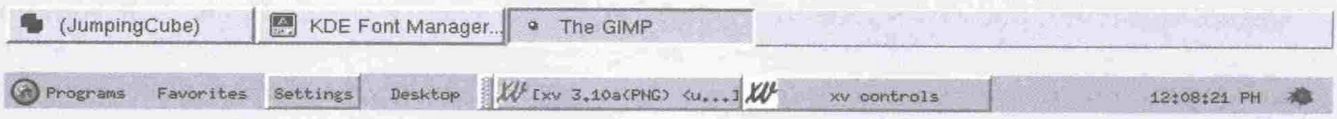

รูปที่ 9
Task bar ของ GNOME

Task bar

Task bar จะเป็นส่วนที่แสดงรายชื่อโปรแกรมที่กำลังถูกเปิดขึ้นมาใช้งาน โดยทั่วไปส่วน Task bar จะวางไว้ด้านบนสุดของจอภาพ แต่เราสามารถกำหนดให้ไปวาง ณ จุดอื่น ๆ ได้เช่นเดียวกัน

Task bar ของ GNOME จะต่างจาก KDE เล็กน้อยคือ Task bar ของ GNOME จะมีเมนูสำหรับกิจกรรมหลัก ๆ วางอยู่ด้วย เราสามารถเรียกโปรแกรมต่าง ๆ จากเมนูดังกล่าวได้เช่นเดียวกับเรียกจาก Main menu

Short cut

ในที่นี้หมายถึงไอคอนต่าง ๆ ที่วางอยู่บนเดสก์ท็อป ซึ่งจะใช้สำหรับเรียกโปรแกรมต่าง ๆ ถ้าดูเฉพาะรูปร่างหน้าตาของไอคอนบน KDE และ GNOME จะมีลักษณะที่ไม่ต่างกันมากนัก แต่วิธีการใช้ไม่เหมือนกัน โดยเวลาจะเรียกโปรแกรมจาก Short cut บน GNOME จะต้องดับเบิลคลิกที่ไอคอนประจำโปรแกรม แต่บน KDE จะใช้เมาส์ที่ไอคอนเพียงครั้งเดียว โปรแกรมต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงอยู่กับไอคอนดังกล่าวจะทำงานทันที

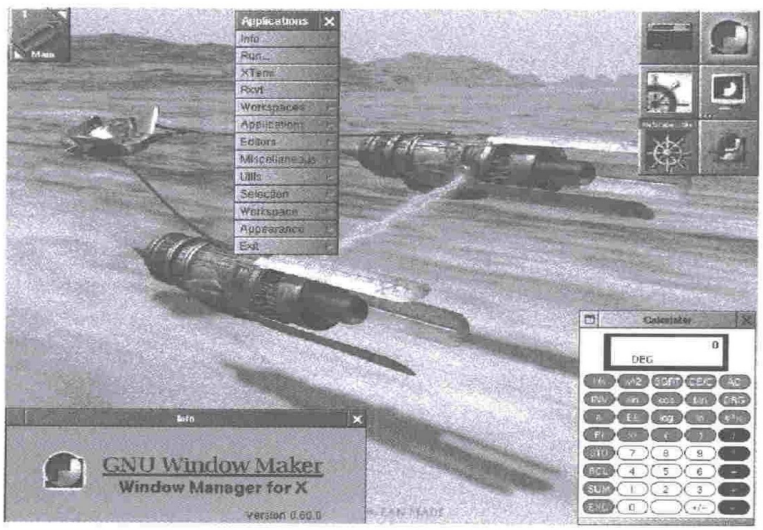

รูปที่ 10
WindowMaker

WindowMaker

เมื่อพูดถึง GNOME และ KDE แล้ว ก็คงจะไม่พูดถึง WindowMaker ไม่ได้ เพราะถ้าเราติดตั้งลีนุกซ์โดยใช้ชุดติดตั้งลีนุกซ์ทะเลตั้งแต่เวอร์ชัน 2.0 เป็นต้นมา จะมี WindowMaker ให้เลือกติดตั้งด้วย ที่สนใจก็คือมีคนไทยพัฒนาโปรแกรมที่ทำงานบน WindowMaker ออกแจกจ่ายและมีชื่อเสียงพอสมควร ซึ่งสามารถแวะเข้าดูข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ www.maliwan.org ครับ

เลือก Desktop Environment สำหรับลีนุกซ์แบบไหนดี

WindowMaker เป็นโปรแกรมวินโดว์แมนเนเจอร์อิสระที่มีรูปร่างหน้าตาเลียนแบบส่วนยูสเซอร์อินเตอร์เฟสของระบบปฏิบัติการ NextSTEP ซึ่งเป็นยูนิกซ์อีกตระกูลหนึ่ง ลักษณะของส่วนเดสก์ท้อปของ WindowMaker จะแตกต่างจาก KDE และ GNOME เป็นคนละเรื่องเลยครับ โดยเราจะไม่พบส่วนที่เรียกว่า Panel หรือ Taskbar (ยกเว้นเมื่อมีการเรียกโปรแกรมใดโปรแกรมหนึ่งขึ้นมาทำงาน) บนเดสก์ท้อปของ WindowMaker แต่จะมีส่วนประกอบที่คล้าย ๆ กับปุ่มคำสั่งวางอยู่บนเดสก์ท้อปของ WindowMaker แทน

ส่วนประกอบดังกล่าวในแต่ละชุดจะทำหน้าที่แตกต่างกันไป บางชุดจะใช้เป็นปุ่มคำสั่งสำหรับเรียกโปรแกรมขึ้นมาทำงาน บางชุดจะใช้สำหรับแสดงสถานะการทำงานของระบบ บางชุดเป็นโปรแกรมที่ถูก Minimize ไว้ เป็นต้น สำหรับการเรียกเมนูของระบบขึ้นมาบนจอ จะทำได้โดยใช้เมาส์คลิกบนส่วนเดสก์ท้อปของ WindowMaker เมนูสำหรับทำกิจกรรมต่าง ๆ จะปรากฏขึ้นบนจอภาพทันที

ถ้าพูดกันจริง ๆ แล้ว ผมก็ไม่คุ้นกับอินเตอร์เฟสในรูปแบบของ WindowMaker หรอกครับ ท่านที่ใช้ไมโครซอฟต์วินโดวส์เป็นประจำก็อาจจะรู้สึกขัด ๆ เช่นเดียวกัน แต่ถ้าท่านเคยใช้ระบบปฏิบัติการ NextSTEP มาก่อน WindowMaker ถือเป็นตัวแทนได้เป็นอย่างดีครับ

แล้วจะเลือกแบบไหนดี

ถึงตรงนี้คงต้องบอกว่าขึ้นอยู่กับความชอบของแต่ละท่านครับ ถ้าต้องการโปรแกรมเดสก์ท้อปเอนไวรอนเมนต์ที่ทำงานได้รวดเร็ว ใช้ทรัพยากรไม่มากนัก หรือคอมพิวเตอร์ที่เราใช้เป็นคอมพิวเตอร์รุ่นเก่าหน่อย ก็น่าจะเลือกใช้ KDE เป็นหลักครับ (ปกติถ้าติดตั้งลีนุกซ์จากดิสตริบิวชันอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ของเรดแฮต จะมีเฉพาะ KDE ให้เลือกเท่านั้น)

ส่วนท่านที่ต้องการความสวยงาม และมีเครื่องที่มีความเร็วพอสมควร GNOME เป็นทางเลือกที่น่าสนใจ ส่วนท่านที่ชื่นชอบระบบปฏิบัติการ NextSTEP ก็เลือกติดตั้ง WindowMaker แทน ในการติดตั้งโปรแกรมเดสก์เอนไวรอนเมนต์ หรือวินโดว์แมนเนเจอร์เพื่อใช้งานนั้น ควรจะเลือกติดตั้งเพียงแบบเดียว เพื่อประหยัดเนื้อที่ในฮาร์ดดิสก์ เพราะเราจะได้มีพื้นที่พอสำหรับติดตั้งโปรแกรมอื่น ๆ ไว้ใช้งานได้อีก ซึ่งตอนนี้โปรแกรมที่งานบนลีนุกซ์กำลังทยอยออกมาเป็นจำนวนมาก

บางท่านอาจจะสงสัยว่าโปรแกรมที่เราสร้างสำหรับทำงานบนโปรแกรมเดสก์ท้อปเอนไวรอนเมนต์แบบหนึ่ง จะนำไปใช้บนโปรแกรมเดสก์ท้อปแบบอื่น ๆ ได้หรือไม่ คำตอบก็คือ ได้อย่างไม่มีปัญหาครับ เพราะโปรแกรมเดสก์ท้อปเอนไวรอนเมนต์จะจัดการเฉพาะส่วนที่ปรากฏบนจอภาพเท่านั้น ไม่เกี่ยวกับการทำงานภายในของโปรแกรมที่ถูกเรียกขึ้นมาทำงานเลย

ผมต้องขออภัยที่มีเรื่องของ WindowMaker น้อยไปหน่อยครับ เพราะผมเองก็ไม่เคยใช้ระบบปฏิบัติการ NextSTEP มาก่อน เลยไม่ทราบว่าธรรมชาติของระบบปฏิบัติการแบบดังกล่าวเป็นอย่างไร แต่ถ้าหากผมมีข้อมูลเพิ่มเติม ก็จะนำมาบอกเล่าเก้าสิบในโอกาสต่อ ๆ ไปครับ